

Kirjastolaisten ilta 13.11.2003

[08/03](#)

Helsingin yliopiston henkilökuntayhdistyksen HYHY ry:n kirjastohenkilöstön valiokunta järjesti kaikille yliopiston kirjastojen henkilökunnalle suunnatun keskustelutilaisuuden 13.11.2003 Porhonian henkilöstökoulutussalissa.

Tilaisuuden aluksi valiokunnan puheenjohtaja **Dolf Assmann** toivotti kaikki tervetulleeksi. Paikalle oli saapunut nelisenkymmentä kirjastolaista. Salaatin ja juomien nauttimisen aikana aloitimme ohjelman Yliopistojen ja tutkimusalan henkilöstöliiton YHL:n järjestösihteerin **Satu Henttosen** alustuksella, joka käsitteli YHL:n kirjastotoimikunnan laatimaa työnkuvaus vihkosta *Moniammatillinen kirjastotyö – tehtävien kuvaus*. Työnkuvausvihkosen tarkoituksena on esitellä kirjastotyötä, sen sisältöä ja vaatimuksia niin kirjastolaisille kuin myös muille, esimerkiksi työnantaja virkamiehille. Ajatus on, että uuteen palkkausjärjestelmään siirtyessä vihkosesta voisi olla apua kirjastotyön kuvailuun ja tehtävien vaativuuden arviointiin. YHL on tehnyt työnkuvausvihkoset myös muille yliopiston ammattialoille.

Nimikkeet uusiksi?

Tilaisuudessa eniten keskustelua käytiin nimikkeistä. Ehdotettuhan on, että kirjasto-alkuiset nimikkeet voitaisiin korvata tieto-alkuisilla nimikkeillä. Ajatuksena on, että nimike kuvaisi mahdollisimman hyvin työtä. Lisäksi nimikkeellä tuntuu olevan myös palkkaukseen vaikuttavia tekijöitä! Vaikka tulevaisuudessa on tarkoitus maksaa palkkaa työn vaativuuden ja henkilökohtaisen osaamisen mukaan, on nimikkeellä myös merkitystä. Kirjastoalan nykyiset nimikkeet eivät kuvaa riittävästi nykyisiä tehtäviä kirjastossa. Kirjasto-alkuiset nimikkeet ovat hyviä perusnimikkeitä ja alalla ollaan haluttomia muuttamaan niitä, mutta tosiasia on, että nimikkeenmuutokset ovat vetäneet eri aloilla palkkausta ylöspäin. Nimikevaihtoehtoja kannattaa tämän vuoksi harkita kirjastoalallakin.

Keskustelua käytiin myös siitä, miten kirjastotyötä voitaisiin paremmin tuoda esille siten, että tietoisuus kirjastotehtävien monimuotoisuudesta ja vaativuudesta tulisi paremmin ns. suuren yleisön tietoisuuteen. Kirjastotyö on muuttunut melkoisella vauhdilla ja uudet välineet ovat muokanneet kirjastotyötä ihan uusille urille.

Yhteinen henkilöstöstrategia

Allekirjoittanut esitteli tilaisuudessa kirjastohenkilöstöstrategian laatimisen tilannetta. Strategian lähtökohtana on työ, työolot, johtaminen, motivaatio, arvot, asenteet, ammattitaito ja osaaminen. Strategiassa pyritään esiintuomaan asioita, joita tulevaisuudessa on syytä kehittää kirjastojen työhyvinvoinnin edistämiseen. Strategiassa esiin nostettuja asioita ovat johtamisen ja

työyhteisön kehittäminen, palkkaus ja nimikeuudistaminen, viestintä, osaamisohjelma ja tyky-toimintaohjelma.

Sysäys kirjastojen yhteisen henkilöstöstrategian tekemiseen tuli kirjastojen kansainvälisestä arvioinnista ja tiedossa olevasta kirjastolaisten suuresta eläkkeelle siirtymisestä lähivuosina. Strategiatyöryhmässä on keskusteltu paljon ns. ikäjohtamisesta.

Kirjassa *Eväitä työyhteisön hyvinvointiin, työssä jaksamisen ohjelmassa opittua 2000-2003* listataan iäkkäämpien vahvuuksia työelämässä seuraavasti: kyky yhdistellä eri tietoja, vuorovaikutustaidot, kyky toimia yllätyksellisissä tilanteissa, hiljainen tieto eli kokemustieto, kyky hahmottaa ongelmia kokonaisvaltaisesti, vahva sitoutuminen työhön, uskollisuus työnantajaa kohtaan. Vastaavasti nuorten vahvuuksia työelämässä on: innostus, vahva itsetunto, teknologiataidot, kansainvälistyminen, aikapaineen sieto, selviytyminen raskaista ruumiillisista töistä ja työn sisältö sekä kehittymismahdollisuudet.

On tärkeää, että työyhteisömme johtamisessa huomioidaan erilaisuus ja että se koetaan vahvuudeksi. Myöskin mentoroinnin käyttöä ns. hiljaisen tiedon siirtämisessä tulee lisätä. Eikä vain kokemuksen kautta saadun syvätiedon siirtona nuoremmille, vaan myös koulutuksessa saadun uuden tiedon siirtämisenä vanhemmille työntekijöille. Kirjastojen henkilöstöstrategia lähtee lähitulevaisuudessa lausunnoille kirjastoihin. Asia pitää käsitellä kirjastoissa yhteistoiminnassa.

Valitettavasti YHL:n puheenjohtaja **Päivikki Kumpulainen** ei ehtinyt paikalle. Päivikin oli tarkoitus puhua määräaikaista palvelussuhteista ja palkkausjärjestelmä tilanteesta. Määräaikaisten palvelussuhteiden osalta tilanne on se, että yliopistojen tulee tehdä ministeriön ohjeen mukaisesti selvitys määräaikaisten palvelussuhteiden käytöstä ja perusteettomat määräaikaaisuudet tulee muuttaa toistaiseksi voimassa olevaksi palvelussuhteiksi. Palkkausjärjestelmän uudistaminen etenee ministeriötasolla. Neuvottelutuloksia odotellaan. Näihin asioihin palataan seuraavissa tapaamisissa.

Elisa Hyytiäinen
kirjastosihteer
HYHY ry:n puheenjohtaja
elisa.hyytiainen@helsinki.fi